

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN**
Lapkiadó R. T.

DÉLI HÍRLAP

On. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

A timişoreanţi ter-
venység bej. sz. 33.
(Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHEŢICH
ENDRE
és **Dr. VARNAY**
ELEMÉR

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Az áldozatból kiteljesedő élet

Irta: FODOR JOZSEF dr.

A husvétli harangok ünnepi zugásából a győzelmes élet éneke csendül ki és patakzik bele vigasztalón és felemelőn a keresztény milliók lelkébe. A husvét életet hirdető belső tartalma a benne elhelyezkedő megnyugvást és bizakodást ad a legsúlyosabb helyzetből is a kibontakozásra, úgy, amint a vészes felhőkön átszűrődő napsugarak enyhítik az idő komorságát és felcsillantják a reményt az eljövendő napsütésre.

Krisztus feltámadásának történelji fénye volt az a forrás, amelyből mind gazdagabban buzogott fel az idők folyamán az egész világra szétterülő keresztény élet, amely a maga erejében alkotja meg a legmélyebb, a legértékesebb és a legidősebb és a legidőtállóbb kultúrát: a nyugateurópai keresztény kultúrát. A csira és a talaj azonban, amelyből ez a gazdag élet kibontakozott, Krisztus egyedülálló kinszenvedése és a keresztény beteljesedett isten-emberi áldozata volt.

Nagypéntek véres valósága nélkül nemcsak husvét vasárnapja maradt volna el, hanem Krisztus élete is olyan lett volna csak, mint az egész égboltozatot beragyogó fényes üstökös útja. Az idők végéig milliók áhítozó ámulatát ébresztette volna fel; emberfeletti bölcsesége akkor is forrás és makulátlan jellemzősége ut lett volna; isten-emberi mivoltából fakadó megváltói személyisége véghezvitte volna a megváltás nagy művét, de az emberi életbe, mint sorstestvértünk, aki az élet rögzös útját előttünk járva példát ad a harc és szenvedésben kitristályosodó életre, csak a kálváriajárás szenvedésén keresztül lett.

Ebben a világrendben az elmúlással dacoló belső értékében gazdag életnek a szenvedés és az áldozat éppolyan elmaradhatatlan kísérője, mint ahogy itt, a földünkön, minden fénynek megvan a maga árnyéka.

Ha a történelmet tanulmányozzuk, akkor látjuk, hogy a messzire sző és időtálló értékek az áldozatos s a szenvedés ekéjével felszaggatott öntudatos emberek életéből sarjadtak ki. A történelem kátyuba rekedt szekereit az egyes nagy fordulónál az igazak és ártatlanok öntudatosan vállalt szenvedése és a teljes felőrlésig menő áldozata vitte előre. Ezért mondja Paulsen Frigyes német gondolkodó: „A világ az ártatlanok és igazak önként vállalt áldozati halálából él.” A legmélyebb történet-bölcséleti igazság az, hogy a népek azáltal élnek, hogy legjobbak, a legőzöndenebbek, a legerősebbek és a legtisztábbak önmagukat áldozatul adják. Amit az emberiség legnagyobb értékekben bírta, azt ilyen áldozatok árán nyerte és félreismeréssel, megvetéssel, kitaszítással és halállal köszönte meg. Egy régi hagyomány szerint a tartós épület alapzába ártatlan életet kell befalazni. Ezt a hitet az emberek a történelemből tanulhatták, mert a történet is ártatlan életet befalazásával biztosítja a maga építményét.

A hódító utárra induló ökereszténység az erkölcsileg teljesen csődbe jutott antik világ eliszaposodott életét vértanusi százezreinek szenvedésével és kiomló vérel formálja ujja.

Nemcsak a vallási és erkölcsi életre igaz az a tétel, hogy a szenvedésben és áldozaton keresztül járhatunk el a győzelmes élethez, hanem a gazdasági és közösségi élet területén is maradánot, népre valóban kiterjedő áldást, tehát új életet az öntudatos szenvedésből születő áldozatos szeretet tud kialakítani.

A világ hatalmasai, akik nem az áldozatos szeretet útján, hanem csak a hatalom, pénz, vagy egyéb eszközök igénybevételével alkották meg művüket, nem hoztak létre maradandót. Sirba-hulló éltük után előbb-utóbb alkotásuk is szétmállott és legtöbbször működésüket a milliók jaja, átká és a történelem elmarasztaló szava bélyegzi meg. Dosztojevszkij, aki az emberi életet az irodalomban legmélyebb összefüggéseiben és valóságában a tökéletes művészet szintjén rajzolta meg, a szenvedésben s az áldozathozatalban látja az utat a kiteljesedő élethez. Az orosz népnek is egy tisztább és magasabb élethez való eljutását a szenvedésen keresztül látja.

Husvétot igazán ünnepelni csak az tud, aki a nagypéntektől sem riad vissza. Krisztus szava: „Bizony, bizony mondom nektek: ha csak a földre esett gabona-szem el nem hal, egymaga marad, ha pe-

dig elhal, sok termést hoz. Aki szereti életét elveszti azt, s aki életét gyűlöli a világon, örök életre őrzi meg azt.” (János XII. 24—25.) élő valósággá nagypénteken és husvéton keresztül lett.

Ma a husvétot nehéz körülmények között ünnepeljük. A megsemmisülés és a teljes felőrlődés réme mered nemcsak millió és millió ember felé, hanem népek felé is. Az emberek nagyrésze türes jajgatásba, elégedetlenkedő és másokat okoló morgásba keretezi életét, avagy a könnyelműség fuó-homokjába dugja a fejét, pedig sem az egyik, sem a másik magatartás nem jelent erőt és még kevésbé a holnapra való öntudatos felkészülést.

Amint már az ó-rörög világ zseniális drámaírója, Szofoklész, az Antigone című drámájában hirdeti, hogy az ártatlan öntudatos áldozatából és tragikumából új gazdag élet fakad, amellyel egy-

üttal a gonosznak s a bünösnek büntetése is jár, úgy annál inkább kellene a krisztusi kinyilatkoztatás fényében élő embereknek megérteniök, hogy ma az egyedüli helyes magatartás: öntudatosan, kemény akarattal és minél tisztább lélekkel vállalnunk kell a szenvedéseket, megpróbáltatásokat és a halált is, mind ezt abban a tudatban, hogy ebből egyénileg nem a megsemmisülés, hanem az örök élet képe, földi vonatkozásban pedig a következő nemzedékek kiegyensúlyozottabb és tisztább léleke következnek el.

A husvétli ünnepi mise himnusza hirdeti:

Az élet a halállal
Megtíz: esoda-esatával,
És aholt élet-vezér,
Ma Ur és él.

A halál és szenvedés felett győzedelmeskedő Krisztus biztosítéka az áldozatból és minél tisztább lélekkel viselt szenvedésből születő új világunk.

A husvétunk ma a mi számunkra ez a nagy öröme jelentő és életet hirdető vigasztalása.

Súlyos harcok Odesszától északra lasítól északra ismét több megerősített állást foglaltak vissza a német és román csapatok — Stettinius Londonban

Berlinből jelenti a Rador: A német távirati iroda a német főváros illetékes köreinek véleményét ismerteti az alábbiakban:

Az elmúlt hét légi harcaival foglalkozva mértékadó német körök megállapítják, hogy az angol—amerikai légi támadások sulypontja ideiglenesen Délkelet-Európába helyeződött át. Az angol—amerikai légi erőnek ebben a térségben végrehajtott támadásai elsősorban politikai célt követtek: a lakosság megfélemlítését. Ezzel szemben magának az ellenfélnek is meg kell állapítania, hogy ezeknek a terror-támadásoknak nem volt meg a kívánt hatása Románia és Magyarország lakosságára, hanem éppen a várt eredmény ellenkezője következett be, — hangoztatják Berlinben és megjegyzik, hogy az angolszász légi erő sokkal nagyobb veszteségeket szenvedett, mint amilyenekre számított.

GÖBBELS

Göbbels dr. német propagandaminisztert — mint a Rador berlini jelentése közli — Hitler kancellár kinevezte Berlin város-elnökévé s egyben a birodalmi főváros közigazgatásának főnökévé. Birodalmi vezetői és berlini körzetvezetői tisztségét, valamint a propagandaminiszteri tárcát Göbbels dr. továbbra is megtartja.

STETTINIUS

Stettinius, az Egyesült Államok helyettes külügyminisztere — mint az angol hírszolgálat jelentése nyomán a DNB is közli — hivatalos látogatásra Angliába érkezett.

Stettinius a londoni sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy angliai útjával Edennek és más brit államférfiaknak amerikai látogatását viszonozza. Hull külügyminiszter a most folyó események miatt nem hagyhatja el Washingtont.

Londoni látogatásának célját Stettinius a következőkben körvonalazta: Nem azért jött, hogy új egyezményeket kössön Angliával, hanem, hogy beható

tanácskozásokat folytasson a brit kormány tagjaival, az időszeri kérdésekről.

CRANBORNE

Cranborne angol dominiumügyi miniszter, a lordok házának elnöke — akit Eden külügyminiszter legesélyesebb utódjaként emlegetnek most — az Atlanti-ókmány felsőházi vitájának elhalasztását javasolta. Javaslátát a ház magáévá is tette. Cranborne kijelentette, hogy az Atlanti-ókmány elveinek Németországra vonatkozó alkalmazásáról érdemben csak akkor nyilatkozhatja, ha erről a szövetséges kormányok előzőleg újabb eszmecsereket folytattak.

A német távirati iroda ezzel kapcsolatban kiragadja Cranborne nyilatkozatának ezt a feltűnő megállapítást: „Ha valamennyi érdekelt nép vitát kezd az Atlanti-ókmány tartalma és értelmezése felett, ebből menthetetlenül zűrzavar keletkezik. A Berliner Börsenzeitung című német lap — mint a Rador berlini tudósítója jelenti — kiemeli Cranborne megállapításának különleges fontosságát. Cranborne nyilatkozatából világosan kitűnik — írja a német lap, — hogy az Atlanti-ókmány körüli támadó honvédelem igen káros az angol kormány számára. A Berliner Börsenzeitung egyben megállapítja, hogy a Németországgal szembenálló országok ban is vannak komolyan gondolkodó politikusok és újságírók, akik elfogulatlanul látják, hogy ha a szövetségesek megnyerik a háborút és az új békét jelentéggel elgondolásaik szerint teremtik meg, ezzel csak politikai és gazdasági zűrzavart keltenének. Ebből pedig egy újabb világháború keletkeznék, — írja a német lap.

GIRAUD

De Gaulle tábornok — az algéri francia nemzeti felszabadítási bizottság határozata értelmében — átvette a szövetségesekkel együttműködő francia hadierők főparancsnokságát. Ezt követően több egymásnak ellentmondó hír érkezett Algirból Giraud tábornok, az eddigi főparancsnok magatartásáról. Az amerikai United Press hírgyűnökség jelentése szerint Giraud az elbocsátással

egyértelmű határozatnak minősíti főparancsnoki tisztsége alóli felmentését s ezért semmiféle újabb katonai megbízatást nem vállal. A brit hírszolgálat — mint az Europress stockholmi jelentéséből értesülünk — rámutat arra, hogy Giraud a felszabadítási bizottság előtt kijelentette, teljhatalmu megbízatásának semmiféle korlátozását nem tűri és a neki felajánlott új tisztséget, az algéri haderők vezérfelügyelői tisztségét nem fogadja el. Egy Lisszabonon át érkezett hír szerint Giraud nem mond le, a DNB. viszont egy Algirból származó jelentésből arról értesül, hogy Giraud lemondott, de lemondását nem fogadták el.

Mint már eddig is több ízben megtörtént, Giraud helyzete most is tisztázatlan.

VINOGRADOV

Miután a Szovjet-Unió szófijai kövejét jelentéstételre Moszkvába rendelték, ankarai politikai körök most annak lehetőségével számolnak, hogy a Kremel a közeli jövőben Vinogradov ankarai szovjet nagykövetet is személyes jelentéstételre szólítja fel. A török lapok egyébként nagy figyelmet szentelnek annak a körülménynek, hogy a Délkelet-Európa ellen intézett angol—amerikai légítámadások elhárításában jelentős közreműködést fejt ki a bolgár légi erő is.

ERCOLI

Fasiszta köztársasági kormányok rokn — mint egy római jelentés közli — Ercoli olasz kommunista vezető delitaliai tevékenységét Sztalin legújabb utkos utasításával hozzák összefüggésbe. A L'Avanti című napolyi lap szerint Ercoli ez év elején, Svábjából jövet, titokban Felső-Olaszországban járt, majd Moszkvába utazott és jelentést tett Sztalinnak.

Ercoli kénytelen volt megállapítani, hogy az északolaszországi munkásság még mindig nemzeti érzésű. E tapasztalata alapján most óvatosabban jár el a delitaliai munkásság szervezésében is. Ezzel indokolható, hogy egyelőre „kiegyezéses” programmal lép fel, — mondják Rómában. (—)

A bucuresti légvédelmi parancsnokság közleménye

Bucuresti. A légvédelmi parancsnokság, mint a napilapok első oldalán megjeleni közlemény mondja, újból figyelmezteti a főváros lakosságát az előzetes riadót, a riadó kezdetét, valamint végét jelentő jelzésekre.

E szerint az előzetes riadót hosszú megszakított bugás jelzi. Hallatára mindenki álljon készenlétben, mert lehetséges, hogy körülbelül 10 perc múlva riadó következik.

A tényleges riadó kezdetét rövid hullámzó, váltakozó hangú bugás jelzi.

Riadó megszűnése hosszú, elnyújtott hangú jelzés.

A riasztó-jelzőkészülékek villanyvezetékeinek elszakadása esetén a riadót harangzúgással jelzik. A jövőben tehát a hosszantartó harangzúgás riadót jelent.

A légvédelmi parancsnokság azt tanácsolja a lakosságnak, hogy őrizze meg nyugalmát, mert minden ellenséges berepülésről idejében figyelmeztetést adnak.

A polgári lakosság ügyeljen arra, hogy a ledobott időzített bombákat ne közelítse meg, amíg az illetékes szervek a helyszíre nem érkeznek.

Hírek Roosevelt elnök betegségeről

Washington. (Ep). Roosevelt elnök szerdai megbeszéléseit a legcsekélyebbre csökkentette, csütörtökön pedig valamennyi fogadás elmaradt a Fehér Házban. Ezzel új tápot nyertek az elnök egészségi állapotáról keringő hírek. Egyes hírek szerint Roosevelt elnök a teheráni értekezlet óta állandóan gyengékedik, a Fehér Ház részéről azonban ezeket a híreket választási propagandának mondják: Roosevelt ellenfelei bizonyítani akarják, hogy az elnök már nem képes felelősségteljes tszjtét betölteni. Roosevelt orvosi tanácsadói kijelentették, hogy az elnöknek nincs ugyan komoly baja, de napnyire és pihenésre van szüksége s ebben az irányban már bizonyos tervek fel is merültek.

Svájc a schallhauseni eset megismétlődése ellen

Amszterdam. (Tp). Washingtoni jelentés arról jelentés arról számol be, hogy Svájc washingtoni követe Hull külügyminiszterétől tegnap szóbeli felvilágosítást kér Schaffhausen-nek a múlt szombaton amerikai repülőgépek részéről történt bombázása miatt. A svájci követ a bombázásra vonatkozólag nyilatkozatot kér, és követelte, hogy hozzanak intézkedéseket az ilyen esetek megismétlődésének a megakadályozására.

Sforza új javaslata

Róma. (Europress). Az olasz kommunistáknak a Badoglio-kormányhoz való közeledése a délolaszországi fasisztaellenes pártokat is arra készítette, hogy a Badoglio-kormányval szemben elfoglalt eddigi ellenállásukat feladják. A hivatalos angol hírgyűzőség képviselője Nápolyból jelenti, hogy Sforza gróf, mint a fasisztaellenes pártok képviselője, azt a javaslatot tette, hogy a monarchistákkal való vizályt kompromisszum segítségével, legalább is „átmenetileg” megoldják. Sforza gróf azt indítványozta, hogy Viktor Emanuel király szállításába menjen, a nélkül, hogy formailag lemondana a trónról és helyébe helytartó kerülne, aki egyelőre meghatalmazás alapján gyakorolná jogait. Sforza gróf beleegyezését adta ahhoz, hogy Umberto trónörökös töltsen be ezt a tisztséget, természetesen azzal a feltétellel, hogy megbízatását nem mint trónörökös fejtje ki. Egy ilyen megegyezés keretében új olasz kormányt lehet alakítani, amelyben valamennyi párt képviselőket nyer. Sforza és politikai barátai készek ilyen korzányt támogatni.

Jelentéseink a harterekről

A román hadsereg-őparancsnokság közleménye

Bucuresti. (Rador). Az április 7-iki hadműveletekről a hadsereg-őparancsnokság a következőket közli:

A Krim-félszigeten és a Fekete-tenger partján nem történt semmi jelentősi változás. A Dnyesztertől keletre és Közép-Bessarabiában a Szovjet több körzetben helyi támadásokat indított, sikertelenül, míg a német és román egységek ellentámadásaikkal harcokocsikban, halottakban és foglyokban nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek. Isztólt északra előnyomulási akciónk további előrehaladást eredményezett és ismét több erősen védelmezett állást foglaltunk vissza. A Botosa ni-Cernăuți vidéken mindkét részről élénk felderítő tevékenység folyt. Cernăuțiól északra a német offenzíva szintén sikeresen halad előre.

A Dnyeszter és Prut között német és román csapatok visszaverték a szovjet támadásokat

Berlin. (DNB). A német vezéri főhadiszállás jelentése április 8-án, szombaton:

A keleti harctéren a Krim-félszigeten a szovjet csapatok helyi támadásai a Sivas-hídfőnél és a Perekop-földszorosnál megúsultak. Az utóbbi időt elhárító harciban többszörösen bevált egyik román gyalogsági ezred a betört ellenséget azonnal alkalmazott ellentámadással, kemény harcok után visszavetette.

Odesszától északra súlyos harcok vannak folyamatban a továbbra is támadó szovjet csapatokkal. A Dnyeszter alsó folyásától keletre, valamint a Dnyeszter és a Prut között német és román csapatok visszaverték a szovjet támadásokat és ellentámadásokkal szovjet harci csoportokat szétverték.

Cernăuți és Tarnopol között a német haderő és a fegyveres SS-alakulatok kötelékei a felette súlyos terepnehézségek ellenére pénteken is jó előhaladást tettek. Tarnopol védői az elmúlt éjszaka a szovjet csapatoknak ismételt erős támadását visszaverték. A Brodytól délre és északra lévő térségben német csapatok több helyen a szovjet erőket visszaverték és a visszazörlő ellenséges oszlopokat szétrombolították. A bolsevisták ellentámadásait megúsultak.

Kovonél elkezdett helvi harcokra került a sor. A váróslól északra az oroszok ismételt támadásai összeomlottak. Erős harcok folytak ezredre az elmúlt éjszaka súlyos támadást intéztek Kjev,

ellenséges utánpótlási központ ellen. Nagy robbanások és kiterjeit tüzek támadtak a célterületen.

Osztróvtól délkeletre és Pskovtól délre a szovjet csapatok több lövészadosztállyal, páncélos és erős eszterepülőkkel támogatása mellett újból megkezdtek áttörési kísérleteiket. E kísérletek súlyos és váltakozó harcok után összeomlottak; 62 szovjet páncélost megsemmisítettek. Kiseb helyi betörések megszüntetése folyamatban van.

A Narva-árvonalon a német csapatok támadása elkezdett ellenséges védekezés ellenére is kedvezően haladni előre.

Az olaszországi árvonal-szakaszokon a német rohamcsapatok az ellenségnek nagy és véres veszteségeket okoztak.

Német és olasz légi harcok április 7-én az olaszországi terület fölött 17 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Az Egei-tengeren egy biztosító jármű elsüllyesztett egy ellenséges motoros vízitánc.

Súlyos légi harcok bolgár terület fölött

Szofia. (Tp). Az április 4-én Bucuresti ellen intézett légi támadás után a visszarépülő angol-szász repülőgépek felöltöztetett fegyverekkel az egyik északbolgár vasúti állomáson egy személyvonatra lőttek. Bolgár vadászok az ellenséges repülő-kötélekeket megtámadták és bolgár területen súlyos légi harcokra került a sor, amelyeknek folyamán több angol-szász bombázót lelőttek.

A politikai árvonal

Stettinius megérkezett Londonba

London. (Europress). Az angol köztudósító szolgálat jelenti: Stettinius Edwaer, az Egyesült Államok külügyminisztere április 7-én, pénteken Londonba érkezett.

Bucuresti. Az Ecoul című román lap Stettinius londoni megbeszéléseinek valószínű tárgyát a következőkben összegezi: Az algiri bizottság elismerése.

A Badoglio-kormányval való kapcsolatok, a szövetségesek itáliai ellenőrző bizottságának működése. A Finnországra, Írországra, Spanyolországra és Argentínára gyakorlandó angol-szász nyomás, annak érdekében, hogy ezek az államok magatartásukkal ne zavarják a szövetségesek sztratégiját.

Amerika sem szállit fegyvert Törökországnak?

Isztanbul. (Tp). A Tasviri Elkar című török lap, valamint más újságok is nagy cikkekben, de magyarázat nélkül ismertetik az angol rádió közlését, amely szerint a Times washingtoni tudósítója azt jelentette, hogy immár az Egyesült Államok kormánya is meg fogja szüntetni a Törökországnak szánt fegyverszállításokat. A Times tudósítója ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a török kormánynak erre vonatkozólag még nem küldtek semmiféle hivatalos értesítést. A washingtoni kormány a fegyverszállítások megszüntetésére vonatkozó határozatot akkor hozta, amikor a török kormánynak a szövetségesekkel szemben tanúsított magatartását felülvizsgálta.

A Badoglio-kormányval való kapcsolatok, a szövetségesek itáliai ellenőrző bizottságának működése. A Finnországra, Írországra, Spanyolországra és Argentínára gyakorlandó angol-szász nyomás, annak érdekében, hogy ezek az államok magatartásukkal ne zavarják a szövetségesek sztratégiját.

Új török-német tárgyalások kezdődnek

Ankara. (DNB). Arian berlini török nagykövet a török sajtó képviselői előtt a következőket mondta:

— A különböző török minisztériumokban folytatott megbeszéléseim után megelégedéssel térek vissza Németországba. Török-

ország és a baráti Németország között a kapcsolatok továbbra is normálisak. A török-német kereskedelmi szerződés május hónap végén jár le; az újabb szerződés megkötése céljából Ankarában tárgyalások indultak meg.

Legújabb

Légi támadás Zágráb ellen

Zágráb. (Tp). Az elmúlt éjszaka 23. 30 óra és 1 óra között kétszer volt Zágrában légi riadó és légi veszély. Az ellenséges repülőgépek azonban nem repültek be a horvát főváros szűkebb közelébe.

Bucuresti. (SSP). Zágrábról származó hírek szerint nehéz amerikai bombavetők tegnap Horvátország fővárosát támadták.

A jövő embere

Egyedül van a szobában. Fekszik. Aludni nem aludzik. Szemei nyitva vannak. De alig mozdul. A mennyezete nézi, nem túlságos nagy érdeklődéssel. — Mennyezet — mennyezet. — Nincs rajta semmi különös lámi való. — Most oldalát fordítja a tekintetét. Néhány képet láthat a falon, s néhány butordarabot a falak mentén. Ugy látszik, nem eléggé otthonos ebben a környezetben. Vagy talán nem is tudja, hol van, s hogy került ide. Valami nyugtalanság ömlik el az arcán, amint kutató tekintetével szemle utját bejejezte. Nem, itt valami nincs rendén. Na persze, hogy nincs. A mi emberünknek a keze és lába le van kötve. Öntudata csak most világosodott meg oly mértékben, hogy foglyos voltát észrevette. Gondolata még mindig nem elég tiszta. Nem érti az egészséget, de nem is azon gondolkodik, hogy hogyan jutott ilyen kedvezőtlen körülmények közé — ha ugyan egyáltalán gondolkozik, — hanem e helyett ösztönösen eszelekedik. Ki akarja szabadítani a két kezét. Nem megy. A kötélek ugyan nem látszik túlságosan szorosnak, de a kifejtett erő mégsem elegendő. Legalább egyelőre. Most a könyökét is feszíti, lábait is felhuzza, már amennyire lehet, a hátát is egyenesíti. — de mindhiába. Legnagyobb szabárral látszik a bölcs megnyugvás, lassu erőgyűjtés, egy későbbi rohamra.

De kilincs mozdul. Az ajtó megnyílik csak annyira, hogy a támadó részen egy szempár bekémszélődhet. A felje forduló tekintet annyit se vehet észre, hogy barát volt-e a kíváncsiskodó, vagy ellenség.

Az öntudat most határozottabb világosságra ébredt. A szájvonal elgörbül, s az emberünk arca kesernyés kifejezést ölt. Újra összereszezi minden erejét, hogy legalább az egyik kezét kiszabadítsa, s amikor nem sikerül másodszer sem, harmadszor sem: fájo, haragos kiáltást hallat, aztán rezignáltan vissza esik ismét magába.

A kiáltás nem volt értelmes szó. De a szomszéd szobából mégis mozgás támad, két ajtó is felnyílik egyszerre: csak annyira, hogy egy-egy fej betekinthet rajta. A mi emberünk azonban túlságosan el van foglalva önmagával. Szemét csak akkor fordítja az ajtó felé, amikor az szép lassan, talán, magától ismét betevődött.

Nem, itt nem történik ma semmi sem. Az idő keresi megállót, az élet hűkötése egészen megszűnt. Pedig...

Pedig, valaminek mégis történni kell már. Ez a fogás, ez az elhagyatottság kezd érthetetlen és elviselhetetlen lenni, ha még soká tart, bele is örül tán az ember.

Ha! valami ismerős hang, — a szomszéd szobában egy óra üt egy, kettő, három, nyolc, kilenc, tíz. — A zengő szók, mint folyton ismétlődő varázsütésre magától megnyílik az ajtó, s egy fiatal asszony lép a szobába, mosolygó arcú, amelyről egy nem ebből a világból való világnak derűje sugárzik.

Emberünk arca nyomban felderült, amit harag kétségbeesés, dac és csak-azér-is nem tudott elérni: az öröm le-törte az akadályt, s emberünk mind a két kiszabadult kezét boldog nevetéssel, nyújtja az érkező elé.

A nő ráhajlik a fogolyra, a kötéleket nagy gyöngöcséggel és szakértelemmel megoldja. Közben valami érthetetlen idegen nyelven, talán az angyaloknak titkos égi nyelvén csodálatos szavakat mond, amelyre minden bu és bánat elszállt s az utolsó kétség is szerte foszlott, s boldog meglepéssel tapadt az életei adó anyagi emelőhöz. Mert ez az ember akiről szözlünk, a mai napon éppen 7 hónapos. De van már két szép foga és egészen bizonyos, hogy nem én vagyok és nem is Te vagy nyájás olvasó, hanem ő és a hozzá hasonló apróságok,ők a jövő emberei.

Ha találkoztok velük, emeljétek meg előttük mélyen kalapotokat.

NIKODEMUSZ KAROLY

Himestojás

Írta: UJHÁZY GYÖRGY

Már nyiladoztak a tágra meredt szemű bolyák a guggon ülő, széles levelek között. Az aranyfűzér is bontogatta rikongó sárga szirmát a csupaszigalyain feltűzelő fényes tavaszi napban, amikor levél jött, hozva a hírt, hogy Eszter néném eljön husvétra.

Szívemből örültem Eszter érkezésének. De mindenki örvendezett, hogy újra közénk lesz.

S... volt s kedves teremtés, ha ugyan kicsit rátarti a modorában. Különösen fiatalemberekkel szemben. Ezt fel is róták a családban. Azért nem szigorúan,

Édesanyámmal együtt mentünk elébe a vonatához, fogadni. Percekig csimpszakodtam a nyakában, heveskedő szeleburdisággal. Nagyon szerettem. Gyakorta s hosszú hónapokig vendégeskedett nálunk, afféle szegény rokon, többnyire velem töltve az idejét. Tanítgatott, mesélt, s ami a legnagyobb szerűbb volt, meséihez gyönyörű rajzokat csinált. Tündér Ilonáról, a Törpe királyról, Piroskáról. Úgyes keze remekei azonban a husvétitójások voltak.

— Na, Eszter... — mondotta édesanyám, hazaérve — az idén igazán festhetnél szíves... himest... Ideje, hogy letedd a pártát...

Gyerekekkel nem sokat értettem ebből. Nevettünk, Eszter kényszeredetten kiest.

— Mire vársz?... — mondotta csendes anyám.

Eszter némán fölkapta a fejét, dacosan, dacoskodva:

— Arra várok... hogy valakit megszeressek... — szölt s hirtelen elfordult, keményen.

— Jó... — bólintott édesanyám s engedetlen megismogatta. — Igazad van, Eszter...

— Majd én férjhez adlak... Eszterke... — kiáltottam hebenskedve, mert kiválgosodott előttem a beszélgetésük.

No, ezen aztán még nagyobbát nevetünk. Hanem én azért komolyan mondtam. Segítségre, kész szándékkal.

Férjhez is adtam. Rövidesen. A szívekkel díszes pirostojást ugyan nem csinálta meg, hszatlan kértem s követeltem tőle.

— Majd ha elhozod a völégényt... — mosolygott Eszter.

Hát, elhoztam. Husvét hétfőjén.

A dolog úgy történt, hogy mi, gyerekek, már hazafelé tartottunk a looszkodásból, duzzadásig rakva a zsebünk pirostojással, amikor az állomás mellett egy barnaképű, nyílt, barátságos szemű uriemter csak ránk kiált:

— Há... mentek, fiuk? — Öntözni... — dörmögtek.

De az én tekintetem már nevetősen összezseakadt az övével s kedveskedőn, hogy mert idegen, azért nem sajnálom tőle a szót, megkérdeztem:

— Hát... a bácsi... miért nem megy looszkodni? — s tréfásan hozzátettem: — Tán... nincs ruzsavizel?

— Ruzsavizem sincs!... — kacagta el magát. — Aztán... nincs is kit meglooscsoljak... itt nálatok... — füzte tovább a szót beszédes kedvvel.

— Gyűjjön hozzánk!... — invitáltam meg szívesen. — Eszter nénémét... meglooscolhatja. Kap a bácsi... pirostojást... himest... — S rosszalóan gondoltam Eszterre, hogy: no lám, nem festett szívetet.

Jóízű, meleg nevetés bugyogott föl az idegen száján, átjött a tulsó sorról hozzám, kezét nyújtott, bemutatkozott:

— Csuthi Dani... Szerbusz... — Illendően megmondtam a nevem, meghajoltam, kezelttem.

— Köszönöm az uri meghívásod... élek vele — mondta és derűsen beszélgetve megindultunk.

— Tudod, pajtás, úgy vetődtem ide... hogy rossz vonatra ültem... le kellett szállnom... — s elmondta, hogy csak este tudna továbbutazni, addig bizony az állomásnál kellett volna rostokolnia, magányosan, unatkozva.

— Náluk könnyebben eltelik az idő... — biztattam s barátságom jeleként kézen fogtam.

Mi ketten nagy disputába elegyedtünk. Ha a szívem megnyerte az első pillanatban, a nagybarbecüllésem is hamarosan megszerente. Tisztelettel néztem rá.

— Sose magázz... — szölt később — barátok vagyunk... tegeződjünk...

— És mint igazi, régi barátok léptünk édesapám szobájába, ahol ebéd előtt összegyűlt a család.

— A barátom... — mondtam némi meghatódottsággal mutatva Dani bátyámra, akinek még az ámbituson kezébe nyomtam a ruzsavizet, hanem s most érezhetően zavarral markolózta.

Édesapám meleg vendégszeretettel fogadta Csuthi Danit. Percek alatt vidám diskurzus fejlődött ki köztük. Rögton ki is süttették, hogy miként is vagyunk atyafik. Egészen boldog voltam. Oh, én nagyon a

szívembe fogadtam Danit. Nyíltan szölvá, akkor már teljesen Eszter nénémnek szántam. Ki is osontam hozzá a konyhába, ahol az ünnepi ebédnél segédkezett.

— Itt a völégényed, Eszter!... — estem neki... Kicsoda?... — ámult elvörösödve.

— Itt van!... — kiáltottam az ajtóból Csuthi Dani felé, aki nyomban felemelkedett, hogy üdvözölje a belépőt.

Eszter néném sápadón tündöklő székeségében szinte világitott, mint a nap ragyogó kővéje, ahogy szikrázóan hirtelen feltűzel. Rebbentén állva maradt a küszöbön.

Csuthi Dani rámeredt, csak lassan indult feléje. Kigyúlt, égő szemmel.

— Öntözd meg... öntözd meg... — biztattam Csuthit s az asztalról felkaptam a ruzsavizet, kezébe adtam.

Csuthi Dani szeliden, finoman megloosolta Eszter haját, meghajolt, bemutatkozott s amikor a beállt csendben visszament a helyére, szegett, nyakba vont fejével még egyszer Eszter felé fordult s ha ugyan halak, de tisztá szölvá azt mondta:

— Most már tudom, hogy miért bolondozott velem a vonat...

De se ebéd alatt, se ebéd után nem szölt egyetlen szót sem Eszterrel, mintha kerültek volna egymást, hanem a szemük néha összefeledkezett. Ezt észrevettem. Csuthi Danié lobogva, Eszteré megejtetten.

Később kimentünk Eszter nénémmel a kertbe. Melegen, világosan süttött a nap. Apróka illatokat páráztak a pattogó rügek gyantái a fákról. Zsendült, rémögő volt az egész világ. Bennem is izgalmak fojtogatódtak. Eszter szölvázkodott.

— Adtál te Dani bátyámnak pirostojást?... — kérdeztem nyomban számba kapva a szót, ahogy hirtelen elgondoltam.

— Nem felelt Eszter csöndesen, de

VEDD ÉS OLVASD!

különös mosollyal tette hozzá: — Még... nem... Majd, ha elmegy... Nem folytattam a dolgot, Dobos Pali meg a kicsi Cinege Ferke tuntek fel a kerítés mellett. Bekiáltottak értem, Tarka kendőben, bugyorra kötve Pali egész halom pirostojást hozott nekem megmutatni. Elnézegetttük bírálgatva, melyik a szebb. Egy piszmagva eltelt az idő. Arra neszeltem fel, hogy hívnak, Dani bátyámhoz bucsuzkodni. Már a kocsin ül, amikor a házhoz értem.

— Szervusz, komám!... — kiáltott rám vidáman s lenyújtotta a kezét, hogy elköszönjön, de előbb óvatosan az ülésre tett egy pirostojást. Rögton megláttam, hogy a tarka himek között égő vörös szív is van festve. Azt is észrevettem, hogy a régi festés, nem idej. Soha nem láttam.

Eszter néném lobogtatta legtovább kendőjét az elrobogó kocsi után. Aztán felkapott, összeszólt.

Félév múlva sógor lett a Csuthi Dani. A legkedvesebbik.

Husvét emlékek

Örömmel készülődöm a feltámadási körmenetre. A „támadás”-ra, amint a „kölkyek mondják, Magam is szívesebben emlegetem így, mert gyermekkorom meleg husvétjaira emlékeztet.

Felöltözök veszek, mert az időjárás azóta talán zordabb lett. Gyermekkoromban szinte már meleg vala husvét néthében. Sőt mikor később egyetemről látogattam haza, ünnepi díszű zsenlyeszini tavaszi kaputól és citromsárga szarvasbort utánzó kesztyűt viseltem. Most azonban hűvös eső szemerkél s ahogy kipilántok az ablakon, a messi „bécerek fején hókorona csillog”.

Sietnem kell. Későn szabadultam s alig maradt időm az átöltözésre. Idegesen kerülgetem a járókelőket, de hiába. Mire odaérek a Mária Terézia térítői buzgalmát hirdető templom zsufolásig telve már, ösztönös hőkölésemet legyőző belefurakodom a tömegbe s ügyelbajjal eljutok valahogy a baloldali hajó közepéig. Nagynehezen helyet találók egy oltárlepesőn, Vadenatuj tükete kalapomat óvatosan magam elé tartom s nitánn meggyőződtem arról, hogy szomszédaim részéről semmi veszély sem fenyegeti, körülnézek.

A templomot inkább nők töltik. A férfiaknak ugyanis sok egyéb elfoglaltságuk akad ezen a tavaszon. Nem igen érenek rá templomba jóni. Egyeseket szintén a „támadás” tart vissza a résztvételtől s szorongva gondolok arra, vajjon látjuk-e még egymást? Mások hadiüzemekben dolgoznak késő estig. Ismét mások pedig csupán a valódi és minden kétséget kizáró feltámadás esetén jelenhetnek meg közöttünk. De azért vannak férfiak is. Mindnyájuk arcán, akáresak az enyémen is, mély vonalakat húzott a gond.

Sokan vagyunk, holott számunkat erősen megapasztotta a történelmi sorsfordulat. Nem is olyan régen még a feltámadási körmenet zúmot, harisnyás székely férfiak és réklis-rokolyás leányok tették. Szorongva vándorol a szemem

idestova a városi vagy félévárosi ruhák sötétítő erdejében. Szorongva keresem a repet a hívők között. Vajjon van-e még egyáltalán? Vagy mindörökké arra ítéltük, hogy önmagunk szürke termékelenséget sokszorozzuk világunk végezetéig?

Egyszerre felvilán a szemem. Ott hátul a két padsor között, a tartóikba tűzött vidámszínű husvét lobogók alatt, ott állanak s székely lányok. Viseletük kissé szokatlan. Ezek nem a csiki piros rétliek, nem a gyergyói fekete rokolyák, nem a háromszéki tarka kendők. A most szemembeötő színeket más vidékek képzőléreje hozta létre. Egyszínűk és sötét — mályva, bíborpiros és halványlila — ezek nem alapszínek, nem zárt vidékek színei. Ezek a színek összezetek, kírívók, erősek — más népek közé ékelte apró közösségek színei.

Alogy tekintetem tovastdik a templomot megtöltő embereken, lassan megint előnt az elvesztés és kiszolgáltatottság szivszíró érzése. A hívők arca komoly, szinte komor, mintha nem a feltámadás, a tavasz, az örök megújulás ünnepeire gyűjtünk volna itt össze, hanem valami sötét áldozatra, amely talán mindannyiunk pusztulását jelenti. Ez az érzés bennem is megvan — szinte már időtlen idők óta. Alig tudom megmagyarázni, hogy miért. De bennem van és fur, farag, rágesál, morzsol, öröl, mint egy titokzatos betegség, amelynek ellenszerét még nem találták meg.

Lehet persze, hogy csak én képzelek ilyesmit s csupán én látom komornak a körülöttem levők arcját. Mert hiszen három paddal arrébb ül a gazdag fake-rekesdő, aki szememláltára tett át éppen most egy bankkötetget a tulsó zsebébe, vagy ott elől látom városunk hírneves eszermesterét, aki tegnapi vett magának egy új házat — ezeknek arcán lágy derű is mennyet megelőgedettség homol. Miért nem igazítom hozzájuk lelkemet? Miért kell szorongó eszméléssel mindegyre ezt a pár székely leányt nézmem, aki

MAGYAR CSALAD asztalon

Husvét emlékek

Megrendelhető a kiadóhivatalban: Arad, str. Brătianu 2-4.

Reménytelen

A HAVI SZEMLE husvétí száma

Iratlan, de megtartott törvényünk, hogy keresztényünk nagy ünnepein lélekbeli szóljunk a lélekhez, hogy a lélekben való felemelkedés, megtisztulás és nemesedés szolgálatában álljunk a nyomtatott betű erejével. Ezért volt mindig ünnepi száma karácsonykor, husvétkor és pünkösdkor napilapjainknak és folyóiratainknak. Napilapunk az Ur 1944. évi husvétjára nem tud ünnepi számot adni olvasóinknak. Gazdálkodnunk kell a papírral. Bár megvolt a jó szándék, a kedves készülődés, ünnepi husvétí számunk, lelkünknek ez a várva-várt kirándulása elmaradt. Folyóiratunk azonban az aradi Havi Szemle, szerencsésebb helyzetében vállalta az ünnepi lélekemelés feladatát és, amint olvasói maguk állapíthatják meg, ezt a feladatot becsülettel el is végezte.

A Havi Szemle ezidei husvétí száma a magasabbrendűségben, a kényesebb igények kielégítésében jelentkezik. Délerdélyi íróink és költőink tárják fel benne hivatottságukat, rátermettségüket, tudásukat és izlésüket. Mintegy szellemi szövetséget kötöttek arra, hogy a délerdélyi lélek szomorúságának megnyitására, az ünnepi áhitatra sóvárgó lélek szárnyadására szellemiségükből a legértékesebbet adják. Szövegszerű társakul vették magukhoz a magyar szellemiségnek más tájakról való kifejezőit is azon a módon, amelynek igazsága és méltóvisszafogása kétségtelen a szellemi egység felbonthatatlan jogán. Ez a kettősség vagy többszörös csak térbeli lehet, lényegében mindig is csak egyetlen egy volt és maradhat.

A husvétí szám pompás ünnepi nyitánya Olosz Lajos bevezető írása, amely költői emelkedettségével, de ugyanakkor a valószínű tisztánlátásával az emberiség jövőjébe vetett magasztos hittel prózában írott keresztény tartalmu, mélyről feltörő és messzire zengő gondolatú óda. Boros Ferencnek „Egy szál pallón” című verse után Kacsó Sándor legközelebb megjelenő könyvéből olvashatunk szemelvényt a költő szílföldi évről őrvendező várakozással néző szemelvény alapján is a könyv megjelenésének elébe. Benczur Gyuláról írt jól átgondolt, magvas tanulmányt. Hajós Imre, Apácairól, a hivatott nevelőről, életéről és a kor felfogása ellen folytatott küzdelmeiről ad hű és eleven képet kitűnő összefoglalásban Vita Zsigmond. — Kakassy Endre „Bűnhődés” című, vallomásszerű, költői tartalommal telt és mesteri formában foglalt verse ragadja és köti le erősen a gyelmünket. Illyés Gyula „Marska” című leányának magyar nyelven való megszólalását emlegető, sőt taglaló elbeszélésben gyönyörködhetünk. Horváth István „Nagyanyó meséi” című nagyrterekü versét több szőr is el fogja olvasni a hozzáférte és a verskedvelő egyaránt. A Szellemi életünk rovatban Patecz György jellemzi Argyay György evangélikus püspököt, a jeles főpaphoz méltón. Sárközi Gerő is megjelenteti egy rövidebb, kedves versét. „Vetek” a címe. A hétfalusi csángó magyarok építőművészetéről ír Kiss Béla. „Kosztolányi Vásárhely” címen Szemlér Ferenc mondja el találkozásait Kosztolányival, Egyéni, színes, úde ez az írás. Nesze, úde ez a pontos emlékezés meg-levénítése, a költő szerete a nagy magyar költő iránt, aki halála előtt egy évvel jött eladásra Vásárhelyre. Egy finn író, Larin Nyósti elbeszélést Boros Olga fordításában kapjuk. Győrbíró Dezső „Nem bánom” című, megkapó tartalmu verse után a Figyelő-ben Olosz Lajos ismerteti Kabós Éva „Amit az én sorsom megad nekem” című verskötetét. Régi magyar újságokból idéz Rass Károly igen érdekes részleteket. Méliusz József Dési-Huber Istvánról, ifj. Kubán Endre Gallasz Nándorról nyújt egy-egy rövidebb cikket. Az ünnepi számot jól megválasztott, a tartalmat kifejezőbbé, az egészet ünnepi köntösbe is öltöztető képek, felvételek díszítik. Ezek is a Havi Szemle technikai komoly fellendülését bizonyítják. Örömmel köszöntjük a Havi Szemle husvétí számát.

PUHALA SANDOR

Egy női arc nyugtalanít napok óta, egy nő feje, egy szoboré. Barátom, a szobrász ajándékozott meg velem. Mikor lakásán a többi szobor között megláttam, szememet másfelé már nem tudtam kalandoztatni, mert az volt az igazi kaland, a megállás, a megnyugvás. Igen, most el kellene mondanom, milyen a szobor, a lány feje? Szavak után kutatok, turkálók bennük, így se, mondhatok róla mást, mint azt, hogy szép. Ezt alázatosan, térdenállva ejtem ki és azzal a reménytelen ürességgel, mely kétségbejött, leült, mikor a legnagyobbat kellene kitalálnom, tagolva dadogni valamit, amitől nyugalom, elégtétel, boldogság kél, mert sikerült a valóságnak és a fogalomnak úgy találkoznia, hogy fedjék egymást, mint két tenyér, tökéletesen és békésen.

A szobor feje, a lány feje a jobbváll felé hajlik, s e mozdulatban a lányok és asszonyok megmagyarázhatatlan, ősi szomorúsága fordul hozzám talán tanácsért, talán gyengédségért.

A szépség szomorúsága száll szívemre, mikor megállok előtte. Szomorú vagyok

Szabó István: Szulamith

tőle, nagyon nyugtalan. Várom, hogy félig nyitja maga megszólaljon és azt sottogja, amit szenvedélyesen akarok tudni: a titkot, a szépség titkát. A titkot, amely a szépség mögött rejtőzködik, mely élteti, magasba tartja a vonalak részegítő összhangját, a szemnek szembe meledelő színét, a leomló haj illatát dzsungeljét. Nem érezte el a látványt, a látomás, néztem kell napok óta, órákon át, vergődve keresek és nem találom a szót. A szó kellene nekem, nem ez a szépség, a szó, mely egyszerre fényleni kezd és világszágában győzedelmeskedni. Gondoltam, ha elnevezném Szulamithnak, talán szóra bírom. De hangtalan, idegesítő és gyengítően néma maradt. Ha felfedeznék száján, szemén, arcán egy rutvonalat, boldog lennék. Meg tudnám mondani, hogy gonoszagtól, irigységtől, hazugságtól, vagy fajtalaniságtól hibás, vagyis kezembe tarthatnék valamit, akármilyen emberi tulajdonságot. De így tökéletes és ezért megfoghatatlan, szörnyű, talányos testanyag mögött még gyankodnom se lehet. Pedig azt szeretném, ha nemcsak szép lenne, hanem jó is lenne.

Nem moccanok mellőle, várok, várok, várok valamire. A merev nézés közben elszédülök, egyszemélyes kiszáll belőlem s ekkor mintha egymás felé suhannánk. Mintha mosolyogna és intene. De kezem kis mozdulataira szertefoszlik ez a csalóka, nem igazi szerelem és vonzás, fájdalom és mámor. A mozdulatlan szépségtől fáj a szívem, torokomon szoritást érzek. Fulladozom ettől az idegenné váló szivemtől és a szoritástól. A levegő közöttünk megtelk feszültséggel, mint ellenségek állunk szembe egymással, akik a sötétben ujjunkkal próbálgatjuk törőn hegyét. Így készülünk az irtózatoss lendületre, mint rezdül a másik.

Könyvem, papírom fölé hajoiva biztosan tudom, hogy szeme rajtam. Mégis úgy teszek, mintha nem tudnám és fűtőörsmi kezdek vidáman, könnyű szívvel, körmömet nézegetem, mintha egyedül lennék. De ez csak játék és átlátás bujdoska. Mindketten tudjuk egymás titkát, hogy ő csak szép és hogy én egyszer kalapáccsal izzéporrá töröm, s aztán elgyöngült, lógó karokkal kifosztva kiáltom utána, hátha föltámad: Szulamith! Szulamith!

Üzenet asszonytestvéreimnek

Ugy tele van a szívem szomorúsággal, hogy nem bírom egyedül elviselni. Segítséget keresek már napok óta, de bármerre nézek, bármerre nyujtom ki segítségért keresek kezemet, senki se vesz le a teherből, legfeljebb tetézi keserű szavaival.

Igen, tudom, hogy nehéz időköt élünk. Egy új népvándorlás minden keserősége, minden nyomorúsága van előttünk. Új büntetés fejtünk felett. De a kereszt nem lesz könnyebb, ha hánykolódunk alatta, csak jobban nyomja fáradt vállunkat.

Asszonyok, asszonyok, a világ reccsog és ropog, s csak a mi vállunk lehet az, amely megtartja. Alljunk

hát élő kariatidokként a világ roskadozó épülete alá. Tartsuk vérző vállunkon és mosolygjunk hozzá!

Hogy nem lehet mindig mosolyogni? Hej, asszonyok, asszonyok, de tudnék én fejelni erre az évrre. De tudnék mesélni éjszaka elsírt könyvekről és nappal elmosolygott derűs mosolyokról!

Pedig, ugye, akkor is csak a hiúságunkról volt szó. Csak arról, hogy a barátok ne neveszenek a hátunk mögött, mert könnyes szemünk arról beszél, hogy a szívünk nagyon keservesen fáj. Valaki után fáj, aki valamiért otthagyt, bennünket.

Igy van-e?

Most másról, most nagyobbról van szó: a magunk életéről és azokról, akik utánunk jönnek. S most megint nincs más fegyverünk, csak a mosolygás. A mosolygás, amely lelkünk hittéből táplálkozik. Hogy jó lesz minden, hogy lesz még szőlő s lágy kenyér, csak hinni kell benne.

Hinni és mosolyogni hozzá.

Mert valóban, a mi hitünk és a mi mosolyunk erőt ad azoknak, akik nem tudnak már hinni és nem tudnak már mosolyogni.

Asszonyok, asszonyok, szorítsuk hát össze a fogunkat és támasszuk meg vállunkkal az élet roskadozó épületét...

PALOSY ÉVA

KISÜT A NAP...

Szép napsütésre ébredtek. Csodálkozva nyitott ki szemem. Hihetetlen, hogy a tegnapi boros, esős nap után, mára így derült az ég. A napsugár vidáman, játszi kedvvel aranyozza be a szoba burkait. Az ablakon át messze ellátásznak a háztetők, a fehér falak. Minden örül, minden mosolyog. Mi van ma? Tavasz van.

Lám, mégis megjött a tavasz! Vidáman köszönt mindenkit, fennhangon hirdeli, hogy elmúlt a tél, újra éled minden, most már kizöldülnek a fák, kinyílnak a virágok. Új reményt hoz, új ígéretet.

Egy pajkos napsugár féktelen kedvében, színesre festi a vizet a pohárban. Nézem, nézem egy ideig. Végre is megszólítottam. Illedelmesen mondott neki: Jó

reggelt. Nem várta a köszöntést, meglepődött, szinte megdermedt egy pillanatra, azután hirtelen elbujt. Biztosan leskelődött, mert amint látta, hogy elszomorodom, lassan visszajött, mind közelebb, mind bátrabban. Hopp, megtalálta a poharat és visszabujt bele. „Ne félj, te bohó!” — „Nem félek”, — volt a válasz, amint mosolyából olvastam ki. Lassan megbarátkoztunk. Elmesélte, hány mérföldet járt be hajnal óta, mennyi mindent látott, hallott. Ugye, kis napsugár, a minden ember mosolyogva ébredt, mert te költötted őket, ma minden ember megérezte, hogy ünnep van, a tavasz mepe? — „Látom, kíváncsi vagy”, — válaszolta és szó nélkül szárnyára vette gondolatom és kiszállt vele az ablakon.

Érint megállunk egy kicsit. Körünézett és rámutatott egy munkába siető emberre. — „Látod, hogy fűtőörész? Ez nekem szól” — és gyorsan árepültünk feje fölött. Egy leány jött, físs kenyeret hozott kosarában. Ennek is ragyog a szemé! Odébb gyermekek jönnek táskaival. Iskolába mennek, de nem sietnek, nem üti őket a hideg, az eső. Nevetnek, játszanak. Mosolyognak a hivaálba siető emberek, az otthon szorgoskodó asszonyok. Egy ablakot reménykedő, boldog arcú nyit ki egy edesanya, mert a tavasz napsugár biztosan gyógyulást hoz beteg gyermekének. Megállunk előtte egy szóra, azután tovább repülünk. Karunk csoportja mehetel. Ok is vidáman, szinte könnyebb vállukon a fegyver. Egy kis veréb tollát borzólva szökdécsel, fürdik a napsugárban. Egy orgonabokron meggatlan egy rügy és kétségtelemül azt kéri: „Itt a tavasz?”

Igen, ma minden ember örül. Ma reggel, rövid időre, mindenki elfelejtette nagy vagy apró baját-bajját. Elfelejtette a sokgyermekes munkás, hogy Janinak, Bözsinék és Palinak nincs cipője, hogy otthon nincs fa és hideg a lakás. Mosolyog, mert jön a tavasz és nem kell cipő és nem kell fa. Elfelejtette a kis diák, hogy nem tudja a leckét. Elfelejtette a katon a fegyverek zaját, az ágyuk bömbölését. Ő is csak mosolyog és hazagondol.

Te piciny napsugár, honnan van neked ilyen hatalmad? Hogyan tudod elvárni szólni minden ember szívét? Mily merész tudod elfeledtetni azt a sok nehéz gondot, ami az embereket kíséri, hajszolja? Napsugár, jőj gyakran, aranyozd be minden reménnyel, színnel teli pompáddal, hozz kacaját a gyermekajlakra, életet a pusztulás helyébe és békét a szívükbe.

MÁTHE ILONA

Ekém szarvát nem hagyom

HORVÁTH ISTVÁN verse

A barázdát nem hagyom,
Ekém szarvát nem adom!
Nagyapám ulkét én
Soha meg nem tagadom.

Nincsen olyan csínált szép,
Nincsen olyan cifra-kép,
Hogy egy látást a mezőn
Utólérjen: semmikép...

Azt hitted te kő-világ,
Hogy lelkem, e vadvirág
Elfomnyad falaid közt,
Mint törzseről nyeseit ág?

Látod, leng az illatom!
Tulcsap a kőfalakon,
— Kemoly ökrök ballagnak
Nyómomban az utakon.

Nagyapám járnak itt,
Nehéz idők járnak
Csikorgatják füledbe:
Büneidnek vádjait!

Fogják a két kezemet,
Ugy vezetnek engemet.
Bölcsbeszédű ajkáról
Száll felém az üzenet.

Soh'sem vagyok egyedül.
Mezők hangja hegedül
S nagyanyám nóija
Rigófüttel elegyül.

Mellettem itt járnak ök:
Kemény nyaku magvetők.
— Az ekéket el ne hagyd!
Üzennek a temető.

Apróhirdetések

SZALAGFÜRESZ, 700 mm, golyóscsap-ágyas villanyhegesztő készülékkel, villanymotorok 0,5—4 Hp-ig, dinamó 110 voltos faesztergapad, valamint kocsi-ra szerelt kézihajtású compressor, szélkázánál együtt eladó. Schamberger-üzem, Arad, Fekete Bárány. Bejegyzési szám 1120/1938. (1430)

AKKORDEONT, használat, lehetőleg Hohnert, vennék. Cimeket Reclámába, Arad, Eminescu-u. 4. (1431)

ELADÓ korszerű hálószoza-butor, több paplanlepedő, párnázat, bőrönd, 6-személyes ezüst evőeszköz, schaffhauseni aranyóra. Megtekinthetők 1—4 között. Arad, Leucuția-utca 30. (1432)

Kén

nem kapható és Ön mégis gondoskodhatik kollodiális **COSAN**

kéneszítmenyről, mely a német Riedel-de Haën Részvénytársaság keszitménye. A **COSAN** különösen a szőlőlésztharmat (Oidium) ellen nyújt védelmet.

A földművelésügyi minisztérium felülvizsgálta és 220. szám alatt, 1943 okt. 7-én engedélyezte. Kapható minden e szakmával foglalkozó üzletben

HÁZAK ELADÓK: emeletes villák 18.000.000—10.000.000—7.000.000. A román templom mellett háromszobás, fürdőszobás 3.000.000. — Ujaradi híd mellett háromszobás, 400 öl telek 2.500.000. — Gyermekórház mellett 2-szobás villa 1.400.000, 2-szobás 500.000. — Nagyszentmiklós mellett 125 hold elsőrendű föld gazdasági épülettel 1.700.000. Kisjenő mellett 80 hold, gazdasági épülettel, 1.500.000. Minisén 3 hold szőlő 650.000. Sirian 3 hold szőlő, pincével, 900.000. Nikolovics-ügynökség, Arad, Avram Iancu-tér 21. Bej. szám 601/1942. (1434)

ROYA L-mozgó, Arad

Alexandru-utca 2. Távbeszélő 19 38

Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor.

Viviane Romance
Asszonyok bilincsben
Az izgalmas élet filmje
Viviane Romance
Asszonyok bilincsben

GÖZKAZÁN, 10 légkörös, MAV, 1912-es, jó állapotú, eladó. Kőműves Károly, Peregul mic. (1433)

FÜRDŐBERENDEZÉS, bor- és sörkimérő asztal, jég szekrény, tizedesmérleg eladó, Arad, Tâmpa-utca 3. (A szerb templom mellett.) Kossikné. (1435)

A tűzifa összeírása

újbol kötelező. Kérem a vevőközönséget, hogy faszükségletének az 1944/45. időnyre való előjegyzése és biztosítása végett, f. é. április hó 15-ig jelentkezzenek

M. RADOVAN, Arad, fatelepén, Cogalniceanu-utca, 12—14.

Távbeszélő. 18—50. Bej. szám 917/931

HATSCHEK-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút, 17, távbeszélő 16-95. 25 millió: üzletes sarokbérház, három telekronyvi fétel. — 20.000.000: belvárosi meggyővedelmi üzletház. — 12.000.000: tegyaljai tizenégyholdas szőlőbirtok: — 6.000.000: muresparti magánvilla. — 1.800.000: belvárosi elfelezhető sarokngatlan. — 2.500.000: négyholdas szőlőbirtok, házak, felszerelés. — 1.500.000: utzonynál háromszobás. — 450.000: murespartj villa saroktelek. (687)

Vesz, elad, értékel mindenféle ékszer
BIJUTERIE

Arad, Horia-utca 3., I. emelet. 2—5-ig. Bej. szám 11198/943.

JÓÁLLAPOTU, sötétkék, mely gyermek-kocsit eladó. Arad, Gligore Comsa utca 52. (1436)

JÓÁLLAPOTU gyermek-sportkocsit vennék. Cimeket Reclámába, Arad, Eminescu-u. 4. (1438)

100 MÉTERMAZSA takarmánytépő és téglaház eladó. Arad, Aurel Vlaicu-ut 93. (1437)

VENNEK korszerű, tiszta hálószozobát. Ügynököktől nem. Cimeket Reclámába, Arad, Eminescu-utca 4. (1439)

CAPITOL-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7, 9 órákor Távbeszélő 23-22

POMPÁS A HUSVÉTI MŰSORUNK!!!
Vasárnap és hétfőn délelőtt 11.30-kor is van előadás!!!
FERNAND GRAVEY a közönség körülrajongott kedvence **VERA KORENE**
Pompás zenés számok, fülbemászó muzsika, kacagtató jelenetek

7 férfi és egy boldogság

AZ EV LEGSZEBB ÉS DALLAMOKBAN LEGGAZDAGABB ZENÉS FILMJE
A husvétii ünnepekre való tekintettel és tolongások elkerülése végett jegyelő-jegyzés d. e. 10 órától és d. u. 2-től kezdve

NIKKELEZÉST a legtökéletesebben, jutányos áron vállal „Arta”, Arad, Radnei-ut 38. Távbeszélő 12—23. (656)

KORSZERŰ diófa-ebédlő eladó. Arad, Távbeszélő 22-15. (1441)

JÉGSZEKRÉNY, nagy, fehér, kétajtós, eladó. Arad, Bolintineanu-u. 1/a. (1440)

PÁRNÁZOTT karosszék, 2 darab, mely, nagyon jó állapotú, eladó. Arad, Bolintineanu-utca 1/a. (1442)

FORUM-MOZI, ARAD Távbeszélő 20-10. Bej. sz. 788-942 Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

Vasárnap d. e. és hétköznapon d. u. 3-kor 60 lej egység helyárral van előadás
Vasárnap és hétfőn! A legszebb husvétii műsor! Zene, tánc, ének, humor és a jókedély filmje

Ki legyen a párom?

Az év kiemelkedő és egyetlen romantikus filmje! A főszerepben **KIRSTEN HEIBERG, HANS SÖHNKER, MARGOT HILSCHER, ROLE WEIH**

ARO-mozi, Arad Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor Bej. sz. 1446-1942

Nagy husvétii műsor. 11.30 kor is van előadás.
A film-operett kimagasló határköve. **Willy Forst** legjobb filmje.

AZ OPERETT

amely a régi Bécs zenei világát eleveníti fel. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

IOANOVICIU és HARTMANN ékszerész

Arad, Regina Maria-körút, minoriták-palotája.

Vesz arany- és ezüst ékszereket

Bej. szám: 8521/1941.

CORSO-MOZI, Arad Távbeszélő 23-34. Bej. sz. 9616-1939 Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

Nagy husvétii műsor.

A legizgalmasabb cirkusz-film: 11.0 kor is van előadás.

Bohócok

A főszerepben **Charlie Rivel**, a világhírű akrobata, gyönyörű cirkuszi mutatványekkel.

Urania filmszínház, Arad Távb. eszélő 12 32 Bej. sz. 1618-1941

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.
Nagy husvétii műsor!

A tengerről jött ember

A szerelem és szenvedély filmje festői keretben

Híradó! — 11-kor is van előadás

Baranyi Ferenc

uriszabó,
Arad, Brațianu-utca 17. szám,
Bej. szám 25716/940.

Knapp Sándor

Kelmefestő és vegytisztító vállalata
Arad, Felvételi üzlet: Brațianu-utca, 2—4. Üzem: Episcopul Radu-u., 10.
Bej. szám 25916/940.

NYUGDIJASOK!

A tűzifa összeírása újbol kötelező. Kérem a nyugdíjasokat mind, hogy tűzifa-szükségletüknek az 1944/45-ik időnyre való előjegyzése és biztosítása végett, f. é. április 15-ig jelentkezzenek a nyugdíjasok aradi vasutállomási fatelepén,
az állatrakodónál, **M. RADOVAN**, Arad és Cogalniceanu-utca 12—14 alatt. Távbeszélő 18—50. Azok a nyugdíjasok, akiknek van „Mandat de Transport”-juk, megfelelő kedvezményben részesülnek.
MILOVOI RADOVAN fatelepe, Arad, Cogalniceanu-utca, 12—14.
Bej. szám 917/931

Azonnali belépésre

keresünk azonnali felmentéssel bíró, nemzetiségre és korra való tekintet nélkül

- ESZTERGÁLYOSOKAT**
- MARÓKAT**
- KÖSZÖRÜSÖKET**
- ÖNTÖKET**
- MODELL-ASZTALOSOKAT**
- LAKATOSOKAT (preciziosakat)**
- VILLANYHEGESZTŐKET**
- MOTORSZERELŐKET**
- EDZŐKET**
- SEGÉDMUNKÁSOKAT.**

Jelentkezés bezárólag április hó 11-ig. 2—3, vagy 7—8 között.
Arad, Cuza Voda-utca, 29.

A. Freundlich Düsseldorf-féle 15.000 mázsa teljesítményű

jégglyártó gép eladó

Megtekinthető
Jakab István-nál, INEU, Arad megye.

A legizlésebb női felöltők, kosztümök és ruhák

„ARCO”

modellházban szerezhető be.
Tulajonos: **M. BELICI**.
Bej. szám 10861-942.
ARAD, Dr. Ioan Popu-utca 6.
(A távbeszélő-palota mellett.)